

מאת אורי אבנרי

20 לספטמבר 1972

להלן הגאוס להנמקת זרישת סיעתנו למינוי ועדת-חקירה פרלמנטרית בקשר עם מחדלי הביטחון במינכן:

**אורי אבנרי:** כבוד היושבראש, כנסת נכבדה, מה קורה לשירותי-הביטחון שלנו? מטוס טבנה נחטף ומובא ללוד. לשירותי-הביטחון אין מידע על כך מראש, היה צורך במיבצע חילוץ שהיתה כרוכה בו סכנה גוראה לעשרות בני-ערובה. מתאבדים יפאנים עורכים טבח בלוד. אין מידע מראש על אפשרות זו. בית-הנתיבות חשוף מכל שמירה. מישלחת אולימפית משוגרת למינכן, כי פיתיון זוהר למעשה-הטרור ראוותני, ללא שום שמירה ראוייה לשמה. הספורטאים אינם מזויי

# על ראש הגנב בוטר הכובע!

## מישהו צריך לעוף - ומהר!

לא מבחינת צורת המינוי, לא מבחינת המעמד, לא מבחינת הסמכויות, לא מבחינת ההרכב. אני תובע מן הכנסת לקבל על עצמה, לפחות פעם אחת, את האחריות הנובעת ממעוררה במישור דימוקרטי ולמנות ועדת-חקירה פרלמנטרית - אלא אם כן תודיע ראשי-הממשלה בלא, היום, על נכונותה לפנות לנשיא בית-המשפט העליון לשם מינוי ועדת-חקירה, עדיפי חוק.

### שר לתפקידים מיוחדים

אין צורך לחכות לתוצאות החקירה המדוקדקת, כדי להסיק כבר עתה כמה מסקנות מוקדמות. **מסקנה ראשונה:** על המדינה כולה להיערך לתקופה ממושכת של מילחמה בטרור, אשר ממדיו ואכיזיותו יילכו וגברו. הטרוריסטים לומדים מן הנסיון, ויש עלייה בכשרם האירגוני והאישי. זה מחייב מספר גות מרחיקות-לכת לגבי כל מוסד ואדם ישראלי בחו"ל, ויש לכך גם השלכות בארץ.

**מסקנה שנייה:** יש לעצב כלים חדשים, או לשנות מעיקרם את הכלים הקיימים, כדי להילחם באויב זה. יש להעביר את התפקיד לאנשים בעלי כושר מיוחד. **מסקנה שלישית:** יתכן שהאחריות הציבורית והפרלמנטרית לתפקיד מרכזי זה תהיה בידי שר פקטיבי. ראשי-הממשלה אינה מסוגלת לשאת באחריות זו, לא מבחינה אישית ולא מבחינה מעשית. דרוש כאן שר או סגן-שר בתפקיד מלא. ברפובליקה הפדרלית הגרמנית ישנו איש המכונה "השר האחראי למישרד ראשי-הממשלה" - הורסט אמקה, שהוא למעשה השר האחראי לשירותי-הביטחון. אני מציע להנהיג תפקיד כזה אצלנו. אולי זהו, סוף-סוף, תפקיד מתאים ליצחק רבין, או לחיים כרימב.

לעוף - ומהר. אבל לא די בכך. יש לחשוף את מלוא הסיבות לכישלונות ולתבוסות. כדי להיערך מחדש בחזית זו - היא כפי הנראה החזית הביטחונית העיקרית בשלב הקרוב. יתכן שהפיתרון הנכון היה מינוי ועדת-חקירה ממוכתת, עדיפי חוק, מורכבת מאנשים בעלי המעמד והכושר הדרושים כדי לחקור את חברי הממשלה ואת גדולי מערכת-הבריטחון וקהיליית-המועצות. אנשים כמו יגאל ידין, חיים לסקוב, ואישר הראל.

הממשלה דחתה הצעה זו - ואין הכנסת יכולה לכפות עליה לשנות את החלטתה. אולם יש בכוחה של הכנסת - על פי חוק - למנות ועדת-חקירה משלה, בהשתתפות חברי האופוזיציה הלוחמת, כדי לבצע חקירה זו. **זהו זכותה - וזוהי גם חובתה, אם אינה פרלמנטרית-בגובה של דימוקרטיה עממית.** לכן העלינו תביעה זו לפני שבוע - אך הרוב הקר אליציוני הצביע בגדה.

### שמו לי - ואשמור לך!

**עצם התנגדותה של הממשלה לחקירה יעילה כזאת - מעידה כארה עדים על הצורך בה. על ראש הגנב בוטר הכובע. כאן פועל בין השרים הכלל הישן - שמו לי ואשמור לך - אל תחקור אותי, ואני לא אחקור אותך.** אימינו ועדת-חקירה מוסמכת, הרשאית להומין עדים, ולחייב את הופעתה, לחקור אותם בשבועה חקירת שתיוערב, לעיין בכל המיסמכים הסודיים - הרי זהו שמעורר. אחרי כל שורת המחדלים הרי-האסון, זהו המחדל המשוער ביותר. כל ישראלי הוא קורבן מיועד לטרור. כל אחד מאי-תנו, בצאתו מתחום המדינה, וגם בתחום המדינה עצמה,

# מה קרה לש.ב.?

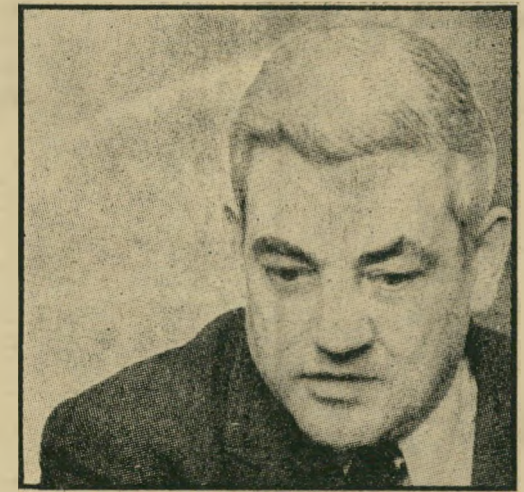
אולם גם אם נקים את המכשירים הטובים ביותר למילחמה בטרור, ונפקיד עליהם את האנשים הטובים ביותר - אל נצפה מהם לנסים. מי שמאמין שאפשר לחסל את הטרור באמצעות הטרור הנגדי בלבד - אינו יודע על מה הוא שח. אל ניפול קורבן לטרוריקה של עצמנו, לזעמנו הרמוצדק ולסימאות השגורות בסניו. הטרוריסטים הם פושעים - אך האמצעים הטובים לחיסול פשיעה פלילית רגילה אינם מספיקים כדי לחסל פשיעה פוליטית. אנשי הטרור הפלסטיני יונקים ממקורות נפשיים עמוקים, הם ניוונים מן התיסכול והייאוש שפשט בעם הפלסטיני כולו, הם זוכים לתמיכה ולהערצה ממיליוני העולם הערבי, העומדים הסריאונים מול הכוח הצבאי האדיר של ישראל, והמאמינים שישראל זוממת לחחוק בכל השטחים שכבשה ולכבוש שטחים נוספים. הטרור אינו פועל כחלד הריק. הוא פועל כחלד פוליטי ופסיכולוגי. גם המיבצעים המוציאים לחים ביותר נגד הטרוריסטים עצמם, עד כדי חיסולם הפיסי, לא יפתרו את הבעיה - אם לא נסתום כאתה שעה את מקורות-ההינקה למיניקים טרוריסטים חדשים, ואולי מוכשרים יותר.

### יד למכה, יד לשלום

יש כאן דילמה טראגית - ועלינו להתגבר עליה. זה יהיה המיבחן הלאומי שלנו. מצד אחד, יוצר הטרור אקלים המונע שלום. הרי זהו - בני השאר - מטרת הטרוריסטים עצמם. הטרור משלהב יצרים אצלנו ומעורר תאוות-נקם; הטרור מעודד את הכוחות הלאומיים הקיצוניים ביותר בישראל עצי מה; הטרור דוחף לכיבוש ולסיפוח ומספק להם תירוץ; הטרור מתנכל למישטרים ערבים מתונים המוכנים כיום לשלום ומכריזים על כך כקוליקולות. אך מצד שני, דווקא הטרור מחייב יומות-שלום גדר לוח ומכריעות. הן כלפי המישטרים הערביים השכנים, הן - ובעיקר - כלפי העם הפלסטיני עצמו. רק אם רוב העם הפלסטיני, כאשר הוא, ישתכנע שהוא יכול להגשים את מאוויי הלאו, מיום הצדקים בדרך של שוים, תוך שתופות עם ישראל, יוסתמו מקורות-ההינקה הנפשיים והמדיניים של אירגוני הטרור.

רק אז יוכלו מכשירי-הביצוע שלנו לנחול את הנצחון המכריע והסופי על הטרור. נשריון יד אחת למהלומות-מחץ בטרור, ונושיט את היד השנייה לשלום צודק. זוהי הדרך לשלום ולביטחון גם יחד.

הוא כתובת לפעולה טרוריסטית. זכותנו היא לדעת - מהן הסיבות לכישלונות. וזכותנו להשתכנע כי סיבות אלה חוסלו. מה שעושה הממשלה במקום זה - אינו אלא מיבצע-אליבי מחוכם.



השר הורסט אמקה: שר לש.ב.

מטילים על ראשי-הממשלה לאסוף מידע. ראשי-הממשלה - שהיא האחראית הישירה לפעולות שרותי הביטחון. היא הנושאת באחריות אישית למחדלים, בתור השר המוסמך. ראשי-הממשלה ממנה "צוות" לאיסוף המידע. מה זה צוות? מהן סמכויותיו? מהו מעמדו ההוקי? וממי מורכב הצוות הזה? ממנכ"ל המיטרה, ששוחר רר זה עתה מתפקידו מפני שהיה עדין מדי מכדי להציג ליה בתפקיד המחייב כיום תקיפות מורדה. האם אדם עדין זה, הידוע בכישרונו לקיים יחסים טובים עם כולם, הוא האיש שיחקור שתיוערב את ראש שירותי-הביטחון הכללי, את ראש המוסד, את שרה-הביטחון ואת ראשי-הממשלה?

לצידו של מר קופל מונן שני סובקציונרים ותיקים של הקבוצה השלטת במדינה, שקידים כלכליים בכירים הסמוכים על שולחן השילטון. איני רוצה להטיל דופי באיש, ואיני מספק ברצון הטוב של כל האנשים הטובים האלה. אבל אין בלבי שמץ של ספק שצוות זה אינו מתאים לתפקיד הנדרש-

נים. אין שמירה מזויינת על מוענם. אין שום מידע מוקדם על תוכניות המחבלים. כאשר הם נחטפים, אין תוכנית ישראלית לשיחרורם. שום כוח ישראלי אינו משוגר למינכן תוך שעה-שעתיים. איש אחד, שאינו מומחה למילחמה בטרור, יוצא למינכן כעבור 12 שעות, ומגיע כעבור 17 שעות. אין לו שום תפקיד אלא להיות "עד למתרחש". השר משה דיין מגיע ללוד כדי לטוס למינכן - ונעצר שם, ונוסע תחת זאת לחתונה. המישלחת מופקרת - אין מילה אחת - לחסדי החוטפים ולנסיגות החובבניים של המישטרה הירמנית.

שליח ישראלי בבריטל נפגש עם סוכן ערבי בקפה פומבי, חשוף לכל התקפה, ללא כל סידורי-ביטחון מתיאימים, ונפצע. דיפלומט ישראלי פותח - בבניין השגרירות - חביר לתניס, שעברה (או לא עברה) מיון ובדיקה, ונהרג. כל זה בשעה שאנחנו נמצאים במצב של כוננות-ישיא מול פני הטרור.

### שיגרה וזילזול באויב

מה מתרחש כאן? האם איבדו שירותי-הביטחון את כושרם, האם המפקדים והאנשים הפכו לפקידים עומרי שיישגרה, כפי שמוען שבוועד צרפתי? האם אירגונם והלוקת תפקידיהם התיישן, ושוב אינו מתאים למאבק הגדול שאנו נתונים בו? האם נתפסו לשאננות שמקורה בזיגזוג כאוייב, כאגרה שהערבים הם פחדנים ועזרי ביחיים, שאינם מוכנים להתאבק, שאינם מסוי גלים לכצע דבר?

האם סובלים השירותים מחוסר כוח-אדם ותקציב? האם מושקע חלק מן הכוחות בתפקידים מיותרים ובלתי-תחוקים, כגון ההאזנה לטלפון של אנשי-ציבור שאינם מקובלים על ראשי-הממשלה (כמוני, למשל) והבילוש אחרי תנועות פוליטיות חוקיות? האם יורד כושרם של שירותי-הביטחון מפני שהם משוחררים מכל פיקוח ומכל אחריות, מפני שהשר היחיד האחראי עליהם הוא שר שאינו קיים - השר שהיה צריך להיות אחי ראוי למישרד ראשי-הממשלה?

### חקירה ללא התמנות!

כל זה צריך להיחקר. ררושה חקירה ללא-התמנות, כדי לקבוע מי ומה נושאים באחריות לכל אחד מן המחדלים והכישלונות. מי שאינו מתאים לתפקידו צריך